

UCHWAŁA NR .../.../2021
RADY POWIATU W SĘPÓLNIE KRAJEŃSKIM
z dnia .... czerwca 2021 r.

**w sprawie: przyjęcia „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu, Promocji
Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021-2025”**

Na podstawie art. 12 pkt 9c ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Powiatowy Program Przeciwdziałania Bezrobociu, Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021-2025”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Sępólnie Krajeńskim.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

dnia 16.06.2021r.

Uzasadnienie

do Uchwały Nr .../.../2021
Rady Powiatu w Sępólnie Krajeńskim
z dnia .... czerwca 2021 r.

Według przepisu art. 9 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409 ze zm.) do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, o której mowa w odrębnych przepisach. Natomiast z zgodnie z przepisem art. 12 pkt 9c ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920 ze zm.) do wyłącznej właściwości rady powiatu należy uchwalanie powiatowego programu przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Powyższe czyni podjęcie niniejszej uchwały zasadnym.

Inicjator: Zarząd Powiatu w Sępólnie Krajeńskim/
Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy
Sp. S. Kłys – Zastępca Dyrektora PUP
15.06.2021 r.

Załącznik

do uchwały Nr XXXVI/.../2021

Rady Powiatu w Sępólnie Krajeńskim

z dnia 24 czerwca 2021r.

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Bezrobociu
oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy
na lata 2021-2025**

Sępólno Krajeńskie, 2021 r.

WSTĘP

Powiatowy Program Przeciwdziałania Bezrobociu i Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy (zwany dalej Programem) jest dokumentem wytyczającym główne obszary i kierunki działań związane z problematyką przeciwdziałania bezrobociu, ograniczania jego skutków oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Ze względu na zmieniającą się sytuację na rynku pracy ma charakter czasowy i dotyczy działań na lata 2021-2025. Przewiduje się także możliwość weryfikacji założeń Programu w trakcie jego realizacji w przypadku wystąpienia znaczących zmian społeczno-gospodarczych warunkujących konieczność zmiany przyjętych kierunków działań oraz w przypadku zmiany przepisów prawa mających wpływ na jego realizację.

Potrzeba opracowania programu wynika zarówno z przesłanek merytorycznych jak i formalnych. Przesłanki merytoryczne związane są z koniecznością zapewnienia skuteczności działań podejmowanych w obszarze rynku pracy. Duża różnorodność zadań wymaga opracowania spójnej koncepcji ukierunkowanej na osiągnięcie optymalnych efektów i wysokiej jakości świadczonych usług.

Prawne uwarunkowania wynikają natomiast z zapisów ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Zgodnie z art. 12 pkt 9 c ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 920) do wyłącznej właściwości rady powiatu należy m.in. uchwalanie powiatowego programu przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. W przypadku ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1409 ze zm.) w art. 9 ust. 1 pkt. 1 określony został obowiązek samorządu powiatu dotyczący opracowania i realizacji programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy, stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Częścią integralną Programu będą coroczne sprawozdania z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Sępólnie Krajeńskim prezentujące działania zrealizowane w ramach przyjętych priorytetów. Sprawozdania poza informacjami o realizowanych przedsięwzięciach zawierać będą aktualną diagnozę sytuacji panującej na rynku pracy, co umożliwi weryfikację założeń przyjętych w Programie.

W trakcie tworzenia Programu wykorzystano materiały statystyczne opracowane przez PUP w Sępólnie Krajeńskim oraz Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu (WUP). Posłużono się także danymi gromadzonymi przez GUS i udostępnianymi na stronie internetowej w postaci elektronicznego Banku Danych Lokalnych.

Rozdział I

Charakterystyka sytuacji panującej na lokalnym rynku pracy

1. Zmiany demograficzne i gospodarcze na obszarze powiatu sępoleńskiego w latach 2016-2020

Jednym z podstawowych czynników decydujących o możliwościach i potencjale powiatów jest liczba ludności. Na koniec grudnia 2019 r. powiat sępoleński zamieszkiwało 41 056 osób. W 2016 r. liczba mieszkańców wyniosła 41 392. W skali województwa kujawsko-pomorskiego powiat sępoleński należy do grupy najmniejszych powiatów takich jak powiat wąbrzeski, radziejowski, rypiński, golubsko-dobrzyński czy tucholski, gdzie liczba mieszkańców nie przekracza 50 tys. mieszkańców.

Poza liczebnością ludności istotne znaczenie ma jej struktura z uwzględnieniem ekonomicznych grup wieku. W Tabeli 1 zaprezentowane zostały szczegółowe informacje dotyczące liczby mieszkańców powiatu sępoleńskiego wg ekonomicznych grup wieku w latach 2016 i 2019.

Tabela 1

Informacje dotyczące liczby mieszkańców powiatu sępoleńskiego wg ekonomicznych grup wieku w latach 2016 i 2019.

Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców powiatu sępoleńskiego			
	ogółem	w wieku przedprodukcyjnym	w wieku produkcyjnym	w wieku poprodukcyjnym
2016	41 392	8 138	25 832	7 422
2019	41 056	7 904	25 019	8 133

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

W 2016 r. osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 19,7% ludności zamieszkującej powiat sępoleński. Grupa ta uległa zmniejszeniu do poziomu 19,3% w roku 2019. Osoby w wieku produkcyjnym na koniec 2016 r. stanowiły 62,4% mieszkańców, natomiast w roku 2019 wskaźnik ten uległ zmniejszeniu do poziomu 60,9%. W przypadku osób w wieku poprodukcyjnym zaobserwować można wzrost udziału tej populacji z poziomu 17,9% w roku 2016 do 19,8% w roku 2019.

Przedstawione powyżej dane wskazują na powolny proces starzenia się społeczeństwa, charakteryzujący się wzrostem liczby osób w wieku poprodukcyjnym, przy stopniowym spadku liczby ludności w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. Warto zauważyć,

że aktualnie na terenie powiatu sępoleńskiego mieszka więcej osób w wieku poprodukcyjnym niż przedprodukcyjnym.

Podobna sytuacja występuje w całym kraju. Dla porównania w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 roku udział ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosił 18,0% (18,1% w 2016 r.), odsetek ludności w wieku produkcyjnym 60,4% (62,2% w 2016 r.), a osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł 21,6% (19,7% w 2016 r.).

Ważnymi wskaźnikami obrazującymi strukturę mieszkańców, z punktu widzenia równości szans na rynku pracy, są miejsce zamieszkania i płeć.

W 2016 r. w grupie 41 392 mieszkańców powiatu sępoleńskiego osoby zamieszkujące obszary wiejskie stanowiły 57,4% (23 756 osoby). Na koniec grudnia 2019 roku udział mieszkańców wsi utrzymywał się na zbliżonym poziomie i wyniósł 57,6 % (23 634 osoby). Z powyższego wynika, że osoby zamieszkujące obszary wiejskie stanowią nieznacznie przeważającą część mieszkańców powiatu. Wpływa to na ich mobilność i zdolność podejmowania pracy. Problem dotyczy zarówno możliwości dojazdu do pracy jak i atrakcyjności (opłacalności) podjęcia zatrudnienia w kontekście konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z dojazdem.

Struktura mieszkańców powiatu według płci charakteryzuje się nieznaczną przewagą kobiet nad mężczyznami. W 2016 r. powiat zamieszkiwały 20 767 kobiety i 20 625 mężczyzn, w 2019 r. liczba zamieszkujących kobiet wyniosła 20 542 w stosunku do 20 514 mężczyzn. Udział procentowy kobiet wyniósł zatem w 2016 r. 50,2% natomiast w 2019 r. 50,03%. Oceniając sytuację mężczyzn i kobiet na rynku pracy należy zauważyć przeważający udział kobiet w ogóle osób bezrobotnych. Na koniec 2020 r. na 1 833 osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Sępólnie Krajeńskim 1 085 stanowiły kobiety (59,2%). Ponadto na trudniejszą sytuację kobiet na rynku pracy wskazuje ogólnokrajowy wskaźnik zatrudnienia ze względu na płeć. W III kwartale 2020 roku kształtował się na poziomie – 63,3% w przypadku mężczyzn i 46,5% w przypadku kobiet. Podobna tendencja występuje również w całym województwie kujawsko-pomorskim, gdzie widoczne jest znaczne zróżnicowanie tego wskaźnika. W przypadku mężczyzn wskaźnik zatrudnienia w III kwartale 2020 roku kształtował się na poziomie – 62,2% i był znacznie wyższy niż w przypadku kobiet – 44,7%.

Potencjał gospodarczy powiatu można mierzyć za pomocą liczby podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jego obszarze. W 2016 r. zarejestrowanych było 3 041 podmiotów gospodarczych. W grupie tej 2857 stanowiły podmioty sektora prywatnego, a 176 podmioty sektora publicznego. W kolejnych latach ogólna liczba podmiotów gospodarczych uległa zwiększeniu do poziomu 3 442 w 2020 r., z czego 3 277 działało w sektorze prywatnym, a 154 publicznym.

W Tabeli 2 zaprezentowane zostały szczegółowe informacje dotyczące liczby podmiotów zarejestrowanych w ramach poszczególnych sekcji PKD 2007 z uwzględnieniem różnic występujących w latach 2016, 2018 i 2020.

Tabela 2

Wykaz podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ramach poszczególnych sekcji PKD 2007 w latach 2016, 2018 i 2020 z uwzględnieniem występujących różnic ilościowych.

Wyszczególnienie		Dane za lata			Różnica (2020 r. do 2016 r.)
		2016	2018	2020	
Ogółem		3041	3223	3442	401
Sekcja A	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	163	163	151	-12
Sekcja B	górnictwo i wydobywanie	6	4	5	-1
Sekcja C	przetwórstwo przemysłowe	302	299	296	-6
Sekcja D	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	10	10	9	-1
Sekcja E	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	12	14	13	1
Sekcja F	budownictwo	457	562	699	242
Sekcja G	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	612	609	618	6
Sekcja H	transport i gospodarka magazynowa	147	171	182	35
Sekcja I	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	84	87	86	2
Sekcja J	informacja i komunikacja	43	48	57	14
Sekcja K	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	59	57	55	-4
Sekcja L	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	261	271	281	20
Sekcja M	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	130	150	158	28
Sekcja N	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	68	84	99	31
Sekcja O	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	53	49	49	-4
Sekcja P	edukacja	121	100	105	-16
Sekcja Q	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	231	232	230	-1
Sekcja R	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	56	61	63	7
Sekcje S i T	pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	219	236	265	46

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Uwzględniając dane za 2020 r. największa liczba 699 podmiotów gospodarczych działała w sekcji F (budownictwo), następnie 618 w sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle) oraz 296 w sekcji C (przetwórstwo przemysłowe). Uwzględniając różnice pomiędzy 2016 i 2020 r. największy przyrost liczby podmiotów o 242 nastąpił w sekcji F (budownictwo) i o 46 w sekcjach S i T

(pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby). Największy spadek liczby firm odnotowano w sekcji P (edukacja) o 16 oraz w sekcji A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo) o 12 firm.

Pozytywnym zjawiskiem jest wzrost liczby podmiotów ogółem. Wzrost ten przekłada się na wzrost liczby dostępnych miejsc pracy w powiecie, co stanowi ułatwienie przy podejmowanych działaniach aktywizacyjnych wobec osób niepracujących.

Ocena potencjału gospodarczego powiatu wymaga analizy podmiotów gospodarczych ze względu na wielkość. W Tabeli 3 zaprezentowane zostały informacje dotyczące liczby podmiotów zarejestrowanych w poszczególnych klasach wielkości w latach 2016, 2018 i 2020.

Tabela 3

Podmioty gospodarki narodowej z uwzględnieniem klas wielkości zarejestrowane w latach 2016, 2018 i 2020.

Podmioty według klas wielkości	2016	2018	2020
<i>Ogółem</i>	<i>3041</i>	<i>3223</i>	<i>3442</i>
0 - 9	2902	3091	3308
10 - 49	120	113	114
50 - 249	19	18	19
250 - 999	0	1	1

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Z analizy danych zawartych w Tabeli 3 wynika, że najliczniej zarejestrowane są podmioty zatrudniające 0-9 osób i stanowią one ponad 95% wszystkich firm. Porównując dane za ww. lata należy zauważyć, że występuje dynamiczny wzrost liczby zarejestrowanych mikro firm. Duży udział w tej grupie to firmy uruchomione przez osoby bezrobotne z dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej. W latach 2016 – 2020 powstało 277 takich firm (średniorocznie 55 firm). W przypadku firm zatrudniających 10 i więcej pracowników ich ilość w analizowanych latach nie uległa znaczącym zmianom.

O możliwościach podjęcia zatrudnienia decyduje przede wszystkim liczba dostępnych miejsc pracy. W poniższej tabeli zaprezentowane zostały informacje dotyczące liczby miejsc pracy w powiecie sępoleńskim.

Tabela 4

Liczba miejsc pracy w powiecie sępoleńskim w latach 2016, 2018 i 2019.

Wyszczególnienie	Lata		
	2016	2018	2019
Liczba osób pracujących w podmiotach zatrudniających powyżej 9 osób oraz pracujących w rolnictwie*	9 532	10 334	10 511
Liczba osób pracujących w podmiotach zatrudniających do 9 osób - dane oszacowane przy założeniu, że każdy podmiot zatrudnia statystycznie 1,5 pracownika	7 255	7 728	8 270
Podsumowanie	16 787	18 062	18 781

*Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Dane nie uwzględniają duchownych oraz osób pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Z informacji zawartych w Tabeli 4 wynika, że w analizowanych latach zwiększyła się liczba miejsc pracy występujących na terenie powiatu sępoleńskiego. Wzrost wystąpił zarówno w podmiotach zatrudniających powyżej 9 osób, jak i w podmiotach zatrudniających do 9 osób. Należy uznać, że wzrost liczby miejsc pracy w mikro firmach wynika z ich rozwoju oraz zwiększeniu ich liczby (z 2 902 w 2016 r. do 3 233 w 2019 r.).

2. Rozmiary bezrobocia oraz tendencje występujące na lokalnym rynku pracy w latach 2016, 2018 i 2020.

Do podstawowych wskaźników obrazujących sytuację panującą na lokalnym rynku pracy zaliczyć można liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz stopę bezrobocia. W Tabeli 5 zaprezentowane zostały informacje dotyczące liczby osób zarejestrowanych w poszczególnych miesiącach 2016, 2018 i 2020 r.

Tabela 5

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sępólnie Krajeńskim w poszczególnych miesiącach 2016, 2018 i 2020 r.

Wyszczególnienie	2016	2018	2020
styczeń	2 846	2 094	1 750
luty	2 819	1 989	1 676
marzec	2 714	1 920	1 671
kwiecień	2 497	1 867	1 758

maj	2 436	1 807	1 829
czerwiec	2 351	1 726	1 848
lipiec	2 402	1 760	1 871
sierpień	2 247	1 699	1 771
wrzesień	2 190	1 594	1 705
październik	2 155	1 617	1 669
listopad	2 222	1 662	1 739
grudzień	2 470	1 863	1 833

Źródło: opracowania statystyczne PUP Sępólno Krajeńskie

Z danych zawartych w Tabeli 5 wynika, że w przyjętych do analizy latach wystąpił znaczny spadek liczby osób bezrobotnych. Średniorocznie występował spadek na poziomie 159 osób, przy czym największy spadek można zaobserwować porównując ilość bezrobotnych na koniec 2016 r. do 2018 r. Rok 2020 rozpoczął się stałą tendencją spadku liczby osób zarejestrowanych w pierwszym kwartale. Na dzień 31.03.2020 r. w ewidencji PUP w Sępólnie Krajeńskim było o 79 osób mniej niż na koniec stycznia 2020 r. Od kwietnia do lipca 2020 r. nastąpił wzrost liczby bezrobotnych o 200 osób. Niewątpliwym wpływem na zwiększenie liczby bezrobotnych w tym okresie miała pandemia COVID-19 i ogłoszony w jej rezultacie stan epidemiczny. Kolejne miesiące 2020 r. przyniosły spadek liczby osób bezrobotnych. Tendencja spadkowa wystąpiła od sierpnia do października, w tym okresie z rejestru bezrobotnych ubyły 202 osoby. W ostatnich dwóch miesiącach 2020 r. liczba osób bezrobotnych wzrosła o 164 osoby. Wzrost liczby bezrobotnych pod koniec roku jest stałym zjawiskiem, wynikającym głównie z zakończenia prac sezonowych. Na dzień 31.12.2020 r. w PUP w Sępólnie Krajeńskim zarejestrowanych było 1 833 osób tj. o 30 osób mniej niż na koniec 2018 r. oraz o 637 mniej w porównaniu do końca 2016 r.

Drugim ze wskaźników obrazujących sytuację panującą na lokalnym rynku pracy jest stopa bezrobocia. W Tabeli 6 zaprezentowane zostały dane za lata 2016, 2018 i 2020 dotyczące stopy bezrobocia na terenie powiatu sępoleńskiego.

Tabela 6

Wysokość stopy bezrobocia na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy w Sępólnie Krajeńskim w poszczególnych miesiącach 2016, 2018 i 2020 r.

Wyszczególnienie	2016	2018	2020	Różnica w punktach procentowych (2016 do 2020)
styczeń	19,7	14,3	11,7	8
luty	19,6	13,6	11,3	8,3
marzec	19	13,2	11,2	7,8

kwiecień	17,7	12,9	11,8	5,9
maj	17,3	12,5	12,2	5,1
czerwiec	16,8	12	12,3	4,5
lipiec	17,1	12,2	12,5	4,6
sierpień	16,2	11,9	11,9	4,3
wrzesień	15,8	11,2	11,5	4,3
październik	15,6	11,3	11,3	4,3
listopad	16	11,6	11,7	4,3
grudzień	17,5	12,8	12,3	5,2

Źródło: opracowania statystyczne PUP Sępólno Krajeńskie

Z przedstawionych powyżej danych wynika, że podobnie jak w przypadku liczby osób bezrobotnych nastąpił spadek stopy bezrobocia. Na koniec grudnia 2020 r. stopa bezrobocia wyniosła 12,3% i była o 5,2 p.proc. niższa od stopy bezrobocia z grudnia 2016 r. Spadek stopy bezrobocia w 2020 r. w porównaniu do roku 2016 w zależności od miesiąca wyniósł od 4,3 do 8,3 p.proc.

Poza danymi obrazującymi liczbę osób zarejestrowanych według stanu na koniec miesiąca, cennych informacji dostarczają dane dotyczące liczby osób rejestrujących się w skali roku oraz podejmujących pracę. Umożliwia to planowanie działań aktywizacyjnych w okresie wzrostu liczby osób bezrobotnych z uwzględnieniem możliwości osiągnięcia wysokiej efektywności zatrudnieniowej.

Tabela 7

Liczba osób rejestrujących się i wykreślanych z rejestru osób bezrobotnych w latach 2016, 2018 i 2020 z uwzględnieniem przyczyn wykreślenia.

Wyszczególnienie	Liczba osób rejestrowanych	Liczba osób wykreślonych w tym				
		ogółem	podjęcia pracy	staże	niepotwierdzenia gotowości	pozostałe
Rok 2016	4 401	4 691	3 017	487	512	675
Rok 2018	3 528	3 736	2 482	280	364	610
Rok 2020	2 627	2 517	1 896	127	85	409
RAZEM	10 556	10 944	7 395	894	961	1 694

Źródło: opracowania statystyczne PUP Sępólno Krajeńskie

Z przedstawionych w Tabeli 7 informacji wynika, że w analizowanych latach zarejestrowanych zostało 10 556 osób. W tym samym czasie wykreślono z rejestru osób

bezrobotnych o 338 osób więcej tj. 10 944 osoby. Najwięcej osób utraciło status bezrobotnego z powodu podjęcia pracy – blisko 68%. W 2020 r. wystąpił znaczny spadek liczby osób wykreślonych z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy. Można przyjąć, że jest to efekt wymuszonej przez sytuację pandemiczną zmiany sposobu obsługi osób bezrobotnych tj. zastąpienia wizyt osobistych w urzędzie kontaktem telefonicznym z osobami bezrobotnymi w tych przypadkach gdy było to możliwe. Uwagę przyciąga również porównanie ilości osób rejestrowanych (10 556) i wykreślanych (10 944) w porównaniu z liczbą osób znajdujących się w rejestrze osób bezrobotnych. W analizowanych latach średniomiesięczna liczba osób zarejestrowanych w PUP wynosiła 2 002 osoby. To porównanie świadczy o dynamice zmian na rynku pracy. Występuje porównywalny „napływ i odpływ” osób bezrobotnych. Pozytywnym tego efektem jest fakt, że duża liczba osób rejestrujących się nie powoduje zwiększenia liczby osób bezrobotnych.

Na liczbę zgłaszanych podjęć pracy znaczny wpływ ma organizacja programów rynku pracy. W Tabeli 8 zaprezentowane zostały informacje dotyczące liczby podjęć pracy niesubsydiowanej oraz osób objętych różnymi programami rynku pracy w latach 2016, 2018 i 2020. Dane dotyczące programów rynku pracy obejmują m.in.: podjęcia pracy subsydiowane takie jak prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcia działalności gospodarczej w wyniku udzielonego dofinansowania, podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów utworzenia stanowiska pracy, podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, jak również rozpoczęcia szkolenia, rozpoczęcia stażu, rozpoczęcia prac społecznie użytecznych.

Tabela 8

Liczba podjęć pracy niesubsydiowanej oraz osób objętych różnymi programami rynku pracy w latach 2016, 2018 i 2020.

Wyszczególnienie	2016		2018		2020	
	Podjęcia pracy niesubsyd.	Programy rynku pracy	Podjęcia pracy niesubsyd.	Programy rynku pracy	Podjęcia pracy niesubsyd.	Programy rynku pracy
styczeń	246	96	174	109	139	107
luty	160	181	125	161	118	87
marzec	177	158	165	97	107	44
kwiecień	235	167	175	102	47	34
maj	174	122	128	127	92	50
czerwiec	177	137	124	75	138	44
lipiec	172	88	115	121	107	86
sierpień	277	117	183	99	159	80
wrzesień	197	168	129	212	136	130

październik	125	124	107	97	112	75
listopad	99	92	107	100	77	56
grudzień	142	56	93	42	87	31
RAZEM	2181	1506	1625	1342	1319	824

Źródło: opracowano na podstawie danych MRPiPS-01 (stan na 31.12.2020 r.).

Z przedstawionych w Tabeli 8 danych wynika, że w analizowanych latach łącznie z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej i subsydiowanej (w ramach programów rynku pracy) z ewidencji bezrobotnych wyłączonych zostało 8 797 osób. Blisko 42% tej liczby tj. 3 672 osoby zostały wykreślone na skutek udziału w programach rynku pracy. Zarówno w przypadku podjęć pracy niesubsydiowanej jak i subsydiowanej zaobserwować można spadek ich liczby. Wynika to głównie ze spadku ogólnej liczby osób bezrobotnych. Należy zaznaczyć, że w 2020 r. pomimo ogłoszonego na terytorium kraju stanu epidemicznego związanego z pandemią COVID-19, 2 143 osoby zostały wykreślone z rejestru bezrobotnych z przyczyn związanych z podjęciem pracy. Jest to pozytywny sygnał, który może oznaczać stabilną sytuację ekonomiczną firm.

3. Struktura bezrobocia oraz analiza grup osób bezrobotnych napotyających na trudności w dostępie do zatrudnienia – grupy ryzyka

Doświadczenia wynikające z aktywizacji osób bezrobotnych oraz dane statystyczne wskazują na występowanie grup osób, które napotykać na dodatkowe bariery w dostępie do zatrudnienia. Typowanie grup ryzyka obarczone jest pewną trudnością, wynikającą z łącznego występowania czynników warunkujących sytuację poszczególnych grup osób na rynku pracy. W niniejszym opracowaniu jako kryteria decydujące o uznaniu danej grupy osób bezrobotnych za znajdującą się w szczególnej sytuacji na rynku pracy przyjęto wielkość wskaźnika osób długotrwale bezrobotnych w danej grupie, długość pozostawania bez pracy oraz kryteria wiekowe. Umożliwiło to wyodrębnienie następujących czynników warunkujących szanse na podjęcie pracy: płeć, miejsce zamieszkania, wiek i niepełnosprawność.

A. Osoby długotrwale bezrobotne

Według definicji określonej w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy długotrwale bezrobotny to bezrobotny pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Z analizy danych statystycznych wynika, że osoby długotrwale bezrobotne stanowią ponad połowę wszystkich osób bezrobotnych.

Tabela 9

Liczba osób długotrwale bezrobotnych oraz ich udział w ogóle bezrobotnych w latach 2016, 2018 i 2020.

Wyszczególnienie	Osoby bezrobotne		
	ogółem	długotrwale bezrobotne	udział osób długotrwale bezrobotnych
2016	2 470	1 375	55,7
2018	1 863	1 014	54,4
2020	1 833	1 037	56,6

Zródło: opracowania statystyczne PUP Sępólno Krajeńskim

Osoby długotrwale bezrobotne napotykać na różnego rodzaju trudności ze znalezieniem miejsca pracy po długim okresie bierności zawodowej. Często występujące bariery to sytuacja rodzinna uniemożliwiająca podjęcie pracy w danym okresie czasu, niskie kwalifikacje, niedostosowane umiejętności do oczekiwań pracodawców, braku wyuczonego zawodu, brak doświadczenia zawodowego, względy ekonomiczne dotyczące głównie ofert stażowych, gdzie stypendium jest znacznie niższe w porównaniu do minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz niska samoocena po dotychczasowych niepowodzeniach w trakcie szukania pracy.

Powyższe czynniki uzasadniają zakwalifikowanie długotrwale bezrobotnych do grupy osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

B. Bezrobocie wśród kobiet

Analiza danych statystycznych jednoznacznie wskazuje na trudniejszą sytuację kobiet na rynku pracy. Nie jest to jednak wyłącznie specyfika polskiego rynku pracy. Promowana przez Unię Europejską równość szans w dostępie do zatrudnienia wskazuje, że jest to problem wielu krajów europejskich. Niższy poziom zatrudnienia i aktywności zawodowej kobiet, konieczność reintegracji zawodowej po okresie wychowywania dziecka, schematyczne określanie ról i możliwości zawodowych, stanowią poważne wyzwania dla służb zatrudnienia i podmiotów działających w obszarze rynku pracy.

Jednym z podstawowych wskaźników obrazujących sytuację danej grupy na rynku pracy jest rozmiar bezrobocia rejestrowanego. Uwzględniając dane na koniec grudnia 2016, 2018 i 2020 r. można stwierdzić, że liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się, co ma związek z ogólnym spadkiem liczby osób bezrobotnych. Na koniec 2016 roku w ewidencji osób bezrobotnych znajdowało się 1 445 kobiet, natomiast na koniec 2020 roku było to 1085.

Udział bezrobotnych kobiet w grupie osób zarejestrowanych ogółem wyniósł odpowiednio 58,5% w 2016 r., 62,3% w 2018 r. oraz 59,2% w 2020 r. Zaobserwować można zatem stały – wynoszący ok. 60% udział kobiet w grupie osób bezrobotnych. Dla przypomnienia udział kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu sępoleńskiego na koniec 2019 r. wyniósł 50,03%.

W Tabeli 10 zaprezentowane zostały dane dotyczące liczby kobiet rejestrujących się jako bezrobotne oraz podejmujących pracę lub inną formę aktywizacji.

Tabela 10

Liczba kobiet rejestrujących się jako bezrobotne i podejmujących pracę lub inną formę aktywizacji w poszczególnych miesiącach 2016, 2018 i 2020 r.

Miesiąc	Liczba rej. się kobiet	Liczba kobiet podejmujących pracę lub rozpoczynających udział w aktywnych formach	Liczba rej. się kobiet	Liczba kobiet podejmujących pracę lub rozpoczynających udział w aktywnych formach	Liczba rej. się kobiet	Liczba kobiet podejmujących pracę lub rozpoczynających udział w aktywnych formach
	2016	2016	2018	2018	2020	2020
styczeń	234	161	153	91	147	106
luty	183	149	147	101	73	109
marzec	142	144	118	94	91	72
kwiecień	126	175	120	108	98	49
maj	158	127	119	100	111	76
czerwiec	164	153	101	79	106	81
lipiec	214	143	213	102	138	81
sierpień	153	155	146	116	95	114
wrzesień	209	203	156	136	134	169
październik	157	138	126	92	106	99
listopad	121	96	150	85	100	60
grudzień	212	100	174	69	113	118
Razem	2 073	1 744	1 723	1 173	1 312	1 134

Źródło: opracowania statystyczne PUP Sępólno Kraj.

Z danych zaprezentowanych w Tabeli 10 oraz Tabeli 7 wynika, że w ogólnej liczbie osób rejestrujących się w urzędzie nieco większą grupę stanowią mężczyźni. W analizowanych latach ogółem zarejestrowało się 10 556 osób bezrobotnych, z czego 5 108 tj. 48,4 % stanowiły kobiety. Biorąc pod uwagę znaczną liczbę wykresień kobiet

w porównaniu z liczbą rejestracji należy zauważyć znaczną aktywność kobiet w podejmowaniu pracy. W ww. latach 4 051 kobiet zostało wykreślonych z rejestru osób bezrobotnych w powodu podjęcia pracy lub innej formy aktywizacji, co stanowi blisko 80% rejestracji. Pomimo to, znaczną część kobiet będących w ewidencji osób bezrobotnych stanowią kobiety długotrwale bezrobotne. Na koniec 2016 r. zarejestrowanych było 1 445 kobiet, w tym 932 długotrwale bezrobotne co stanowi 64,5%. W kolejnych latach wskaźnik ten był na porównywalnym poziomie i wynosił 63,8% na koniec 2018 roku oraz 64,6% na koniec 2020 roku. Dla porównania wśród bezrobotnych mężczyzn na koniec 2020 roku 44,9% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne.

C. Bezrobotni mieszkańcy wsi

Zaliczenie osób zamieszkujących obszary wiejskie do znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy wynika z kilku uwarunkowań. Pierwsze z nich dotyczy trudności w dojeździe do potencjalnego miejsca pracy. Problem ten dodatkowo pogłębia się w przypadku pracy wielozmianowej. Ograniczone lub brak możliwości dojazdu do pracy środkami transportu zbiorowego dodatkowo pogłębia to zjawisko. Indywidualne inicjatywy mieszkańców wsi dotyczące organizacji dojazdu do pracy z wykorzystaniem własnych środków transportu stanowią czasami jedyną, realną możliwość dojazdu i stwarzają szansę na podjęcie i kontynuowanie zatrudnienia.

Poza trudnościami z dojazdem do pracy, dodatkową barierą jest obciążenie finansowe związane z koniecznością pokrycia kosztów dojazdu do pracy. Sytuacja taka często występuje w pierwszym okresie zatrudnienia, gdy osiągnięte wynagrodzenie jest niskie i decyduje o opłacalności i motywacji do podjęcia pracy.

Z danych statystycznych wynika, że na koniec grudnia 2020 r. zarejestrowane były 1 114 osoby zamieszkujące obszary wiejskie, które stanowiły 60,8% całej populacji bezrobotnych. Na koniec 2018 r. zarejestrowanych było 1 150 mieszkańców wsi (61,7% ogółu bezrobotnych), natomiast na koniec 2016 r., 1 507, którzy stanowili 61,0% populacji bezrobotnych. Z powyższych danych wynika, że udział osób pozostających bez pracy zamieszkujących obszary wiejskie utrzymuje się na zbliżonym poziomie wynoszącym ok. 61%. Dla porównania udział mieszkańców wsi w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu sępoleńskiego na koniec 2019 r. wyniósł 57,6%.

W Tabeli 11 zaprezentowane zostały dane dotyczące liczby osób bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania oraz udział osób długotrwale bezrobotnych wśród bezrobotnych ze wsi i miasta.

Tabela 11

Liczba osób bezrobotnych ze względu na miejsce zamieszkania oraz udział osób długotrwale bezrobotnych wśród bezrobotnych ze wsi i miasta w latach 2016, 2018 i 2020 r.

Rok	Ogółem bezrobotni	Bezrobotni mieszkańcy wsi		Bezrobotni mieszkający w mieście		Udział osób długotrwale bezrobotnych wśród mieszkańców wsi		Udział osób długotrwale bezrobotnych wśród mieszkańców miasta	
		liczba	w %	liczba	w %	liczba	w %	liczba	w %
2016	2 470	1 507	61,0	963	39,0	855	56,7	520	54,0
2018	1 863	1 150	61,7	713	38,3	646	56,2	368	51,6
2020	1 833	1 114	60,8	719	39,2	641	57,5	396	55,1

Źródło: opracowania statystyczne PUP Sępólno Krajeńskim

Udział osób długotrwale bezrobotnych w grupie zarejestrowanych mieszkańców wsi wynosi ok. 57%. W latach przyjętych do analizy wskaźnik ten mieścił się w przedziale od 56,2 do 57,5%. Jego wartość jest porównywalna w poszczególnych latach pomimo spadku ogólnej liczby bezrobotnych oraz bezrobotnych zamieszkujących na wsi. Wśród bezrobotnych zamieszkujących w mieście wskaźnik ten wynosi średnio 53,6%.

Dla zobrazowania pełnej sytuacji bezrobotnych mieszkańców wsi w Tabeli 12 przedstawione zostały dane dotyczące udziału mieszkańców wsi w podjęciach pracy i programach rynku pracy w odniesieniu do całej populacji bezrobotnych.

Tabela 12

Liczba osób podejmujących pracę i biorących udział w programach rynku pracy w poszczególnych miesiącach 2020 r. z uwzględnieniem danych dotyczących mieszkańców wsi.

Miesiąc	Ogółem	Mieszkańcy wsi	Procentowy udział
styczeń	246	142	57,7
luty	205	124	60,5
marzec	151	89	58,9
kwiecień	81	44	54,3
maj	142	90	63,4
czerwiec	182	107	58,8

lipiec	193	116	60,1
sierpień	239	147	61,5
wrzesień	266	135	50,8
październik	187	105	56,1
listopad	133	79	59,4
grudzień	118	87	73,7
Razem	2143	1265	59,0

Źródło: opracowania statystyczne PUP Sępólno Krajeńskim

Z przedstawionych w Tabeli 12 danych wynika, że udział osób bezrobotnych zamieszkujących obszary wiejskie w podjęciach pracy i aktywnych formach w 2020 r. kształtował się na poziomie 59%. Uwzględniając, że mieszkańcy wsi stanowią ok. 61% ogółu bezrobotnych uzasadnione jest ich zakwalifikowanie do grupy napotykejacej dodatkowe trudności przy podejmowaniu aktywności zawodowej.

D. Osoby niepełnosprawne

Osoby niepełnosprawne stanowią liczebnie niewielką grupę osób, lecz problem aktywizacji osób niepełnosprawnych jest o wiele bardziej złożony niż w przypadku innych osób z grup ryzyka. Poza barierami, które napotykają wszystkie osoby poszukujące pracy osoby niepełnosprawne dodatkowo muszą zmagać się z ograniczeniami wynikającymi z posiadanej niepełnosprawności.

W Tabeli 13 przedstawione zostały dane dotyczące ilości bezrobotnych niepełnosprawnych w latach 2016, 2018 i 2020 z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności.

Tabela 13

Liczba bezrobotnych niepełnosprawnych w latach 2016, 2018 i 2020 z uwzględnieniem stopnia niepełnosprawności.

Wyszczególnienie	Liczba osób niepełnosprawnych			
	Ogółem	Stopień znaczny	Stopień umiarkowany	Stopień lekki
2016	99	1	37	61
2018	65	1	30	34
2020	51	2	17	32

Źródło: opracowania statystyczne PUP Sępólno Krajeńskim

Na koniec grudnia 2020 r. zarejestrowanych było 51 osób bezrobotnych posiadających stopień niepełnosprawności. W porównaniu do grudnia 2016 r. liczba ta spadła blisko

o połowę tj. o 48 osób (o 48,5%). Najbardziej dynamiczny spadek liczby bezrobotnych niepełnosprawnych wystąpił w 2018 r. tj. o 34 osoby w porównaniu do 2016 r.

Biorąc pod uwagę poziom posiadanej niepełnosprawności na koniec grudnia 2020 r. najczęściej zarejestrowanych było osób ze stopniem lekkim (32 osoby), następnie umiarkowanym (17 osób) i ze znacznym (2 osoby).

Przy analizie sytuacji bezrobotnych niepełnosprawnych istotna jest liczba podjęć pracy. Dane te zostały zaprezentowane w Tabeli 14.

Tabela 14

Liczba podjęć pracy przez bezrobotnych niepełnosprawnych w latach 2016, 2018 i 2020 z uwzględnieniem zatrudnienia subsydiowanego i niesubsydiowanego.

Wyszczególnienie	Liczba osób niepełnosprawnych wykreślonych z rejestru bezrobotnych z powodu podjęcia pracy		
	Ogółem	Praca subsydiowana	Praca niesubsydiowana
2016	93	22	71
2018	70	29	41
2020	49	22	27

Zródło: opracowania statystyczne PUP Sępólno Krajeńskim

W latach przyjętych do analizy odnotowano łącznie 212 podjęć pracy przez bezrobotne osoby niepełnosprawne, co średniorocznie daje ok. 71 osób. Jest to wartość zbliżona do średniorocznej liczby osób niepełnosprawnych znajdujących się w rejestrze osób bezrobotnych wynoszącej ok. 72 osoby. Świadczy to o występowaniu znacznej liczby miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Występuje porównywalny ich „napływ i odpływ”. Dodatkowo, liczbę dostępnych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych zwiększają miejsca dofinansowane środkami Funduszu Pracy lub Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W ww. latach odnotowano 73 podjęcia pracy subsydiowanej, co stanowi ponad 34% wszystkich zgłoszonych podjęć.

E. Osoby bezrobotne do 30 roku życia

Osoby młode do 30 roku życia wchodząc na rynek pracy napotykają często na bariery związane z brakiem doświadczenia zawodowego i ograniczonymi umiejętnościami skutecznego poszukiwania pracy. Ponadto znaczna część osób posiada kwalifikacje niedostosowane do potrzeb lokalnych pracodawców, co utrudnia skuteczne poszukiwanie pracy.

Uwzględniając dane na koniec grudnia 2020 r. zarejestrowanych było 506 osób do 30 roku życia. W latach przyjętych do analizy występuje spadek liczby bezrobotnych w tej kategorii wiekowej – na koniec 2016 r. było 806 osób, a na koniec 2018 r. 554 osoby. Porównując te wartości z ogólną liczbą bezrobotnych można zauważyć, że spada udział osób

młodych w grupie osób zarejestrowanych ogółem. Na koniec 2020 r. osoby młode stanowiły 27,6% ogółu, podczas gdy rok 2016 zamknął się wskaźnikiem na poziomie 32,6%. Spośród osób do 30 roku życia nieco ponad połowę stanowiły osoby do 25 roku życia.

Analiza danych dotyczących wykształcenia wskazuje, że na koniec 2020 roku w grupie 506 osób do 30 roku życia 115 osób (22,7%) legitymowało się wykształceniem podstawowym / gimnazjalnym, a 89 (17,6%) osób ukończyło liceum ogólnokształcące. Wśród osób młodych znaczną grupę stanowią także osoby bez jakiegokolwiek zawodu – na koniec 2020 r. było 141 (27,9%) takich osób.

Ważnym wskaźnikiem obrazującym sytuację danej grupy osób bezrobotnych na rynku pracy jest ilość podjęć pracy oraz liczba osób uczestniczących w programach rynku pracy. W Tabeli 15 zaprezentowane zostały niniejsze informacje uwzględniające dane za 2020 r.

Tabela 15

Liczba osób bezrobotnych podejmujących pracę i uczestniczących w aktywnych formach w poszczególnych miesiącach 2020 z uwzględnieniem danych dla osób do 30 roku życia.

Miesiąc	Ogółem	Osoby do 30 roku życia	% udział
styczeń	246	71	28,9
luty	205	76	37,0
marzec	151	57	37,7
kwiecień	81	31	38,3
maj	142	50	35,2
czerwiec	182	82	45,1
lipiec	193	83	43,0
sierpień	239	82	34,3
wrzesień	266	132	49,6
październik	187	96	51,3
listopad	133	55	41,4
grudzień	118	65	55,1
Razem	2143	880	41,1

Źródło: opracowania statystyczne PUP Sępólno Krajeńskim

Dane statystyczne zaprezentowane w Tabeli 15 wskazują, że osoby młode są nadreprezentowane w podjęciach pracy i aktywnych formach w porównaniu do ich udziału w grupie osób bezrobotnych (27,6%). Wskazuje to na istotną rolę aktywnych form w promowaniu zatrudnienia młodych osób. W 2020 r. z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu skorzystało 298 osób do 30 roku życia tj. ponad 33% ogółu. Największy udział w tej wartości stanowi zatrudnienie subsydiowane, które podjęło 198 osób młodych.

F. Osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia

Uwzględniając czynnik wieku grupą bezrobotnych, która napotyka na dodatkowe trudności w uzyskaniu zatrudnienia są osoby powyżej 50 roku życia. Na koniec grudnia 2020 r. zarejestrowanych było 458 osób powyżej 50 roku życia, które stanowiły 25% zarejestrowanych bezrobotnych. Dla porównania na koniec 2016 r. zarejestrowane były 603 osoby, które stanowiły 24,4% ogółu bezrobotnych, taki sam udział procentowy osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia wśród wszystkich bezrobotnych wystąpił na koniec 2018 roku. Przedstawione dane wskazują na stałą wartość udziału osób powyżej 50 roku życia.

Analizując poziom wykształcenia można zauważyć większy udział osób z niskim wykształceniem niż w innych grupach wiekowych. Na koniec 2020 r. w grupie osób powyżej 50 roku życia znajdowały się 3 osoby z wykształceniem niepełnym podstawowym oraz 176 osób z wykształceniem podstawowym. Daje to wskaźnik na poziomie 39,1%, który jest o ponad 10 punktów procentowych większy niż wskaźnik takiego wykształcenia odnoszący się do wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych wynoszący 28,2%.

W grupie osób powyżej 50 roku życia niekorzystnie kształtuje się również wskaźnik dotyczący ilości osób długotrwale bezrobotnych. Na koniec 2020 roku wynosił on ponad 62%, podczas gdy w całej grupie osób bezrobotnych osoby długotrwale bezrobotne stanowią 56,6%.

Pomimo trudniejszej sytuacji osób powyżej 50 roku życia występuje znacząca liczba podjęć pracy oraz innych form aktywizacji. W Tabeli 16 zaprezentowane zostały niniejsze informacje uwzględniające dane za 2020 r.

Tabela 16

Liczba osób bezrobotnych podejmujących pracę i uczestniczących w aktywnych formach w poszczególnych miesiącach 2020 z uwzględnieniem danych dla osób pow. 50 roku życia.

Miesiąc	Ogółem	Osoby do 50 roku życia	% udział
styczeń	246	73	29,7
luty	205	43	21,0
marzec	151	29	19,2
kwiecień	81	13	16,0
maj	142	29	20,4
czerwiec	182	38	20,9
lipiec	193	22	11,4
sierpień	239	65	27,2
wrzesień	266	31	11,7

październik	187	17	9,1
listopad	133	31	23,3
grudzień	118	12	10,2
Razem	2143	403	18,8

Źródło: opracowania statystyczne PUP Sępólno Krajeńskim

Z danych przedstawionych w Tabeli 16 wynika, że udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w podjęciach pracy i aktywnych formach wyniósł 18,8% i był niższy niż udział tej grupy wśród ogółu bezrobotnych. Podjęcia pracy subsydiowanej oraz uczestnictwo w programach rynku pracy stanowią blisko połowę (48,6%) wszystkich podjęć pracy. Wskazuje to na duże uzależnienie sytuacji opisywanej grupy na rynku pracy od udziału w programach rynku pracy.

Rozdział II

Określenie kierunków działań na lata 2021-2025

Przedstawiona analiza miała na celu określenie możliwości i barier, które determinują procesy zachodzące na rynku pracy. Umożliwiła także wyodrębnienie grup osób bezrobotnych napotykających największe trudności w podjęciu pracy. Uwzględniając analizę oraz dostępne możliwości prawne działań wyznaczono następujące obszary wsparcia na lata 2021-2025.

Obszar I

Rozwój lokalnej przedsiębiorczości

1. Wspieranie procesu powstawania firm jednoosobowych poprzez:
  - zapewnienie dostępności jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób bezrobotnych;
  - udzielenie wsparcia szkoleniowego w zakresie zasad uruchamiania i prowadzenia działalności gospodarczej;
  - umożliwienie osobom bezrobotnym uzyskania kwalifikacji zawodowych niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej;
  - współpracę z funduszami pożyczkowymi celem zapewnienia dostępu do dodatkowych środków przeznaczonych na uruchamianie lub rozwój działalności gospodarczej;
  - nawiązanie współpracy i promocja organizacji świadczących wsparcie prawne, finansowe i doradcze dla małych firm;
  - informowanie o dostępie do alternatywnych (poza Funduszem Pracy) źródeł finansowania działalności gospodarczej.

2. Wsparcie rozwoju sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w wyniku realizacji następujących działań:

- wspieranie procesu tworzenia nowych miejsc pracy poprzez refundację kosztów wyposażenia i doposażenia miejsc pracy oraz realizację subsydiowanego zatrudnienia;
- wsparcie w zakresie pozyskiwania pracowników o wymaganych kwalifikacjach poprzez realizację form, polegających na podniesieniu kwalifikacji osób bezrobotnych;
- współpracę z podmiotami wspomagającymi zakłady pracy w zakresie pozyskiwania środków finansowych na rozwój z Funduszy Strukturalnych UE;
- współpracę z podmiotami udzielającymi wsparcia finansowego na rozwój firm (fundusze pożyczkowe, fundusze poręczeń kredytowych);
- promocję firm oraz lokalnej przedsiębiorczości.

Obszar II

Wyrównywanie szans na rynku pracy poprzez aktywizację zawodową osób z grup ryzyka

Z przeprowadzonej analizy wynika, że największe problemy ze znalezieniem zatrudnienia mają następujące grupy osób bezrobotnych: osoby długotrwale bezrobotne, kobiety, mieszkańcy wsi, osoby niepełnosprawne, osoby do 30 roku życia oraz osoby powyżej 50 roku życia. W celu wyrównania szans tych osób na rynku pracy planowane jest podjęcie następujących działań.

- pozyskiwanie ofert pracy oraz organizowanie giełd pracy;
- zwiększenie dostępności do ofert pracy poprzez szerokie rozpowszechnianie aktualnych propozycji zatrudnienia;
- realizacja badań i analiz mających na celu określenie potrzeb pracodawców w kontekście zapotrzebowania ilościowego i jakościowego pracowników (umiejętności, kwalifikacje);
- zapewnienie środków finansowych na realizację programów rynku pracy i zwiększanie w efekcie dostępności programów rynku pracy;
- pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych na aktywizację osób bezrobotnych z Funduszu Pracy, EFS i PFRON;
- nasilenie działań aktywizujących w okresie jesienno-zimowym;
- promocja i realizacja kompleksowego wsparcia obejmującego usługi i instrumenty rynku pracy;
- realizacja szkoleń opartych o programy zgodne ze standardami kwalifikacji zawodowych.

Podsumowanie

Program przygotowany został na podstawie analizy sytuacji na lokalnym rynku pracy w latach 2016 - 2020. Uwzględnia zmiany demograficzne i gospodarcze w Powiecie Sępoleńskim. Zawiera informację o rozmiarach i strukturze bezrobocia oraz definiuje bezrobotnych z grupy ryzyka. Wyznacza główne cele i kierunki działania na lata 2021-2025. Jego realizacja ma m.in. pozwolić na wyrównanie szans na rynku pracy poprzez wsparcie osób napotykające na największe trudności w znalezieniu zatrudnienia. Zaplanowano również bardzo ważne działania wspierające rozwój przedsiębiorczości.

Program realizowany będzie jednocześnie z innymi zadaniami wynikającymi z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz przepisów innych ustaw przy wykorzystaniu dostępnych usług i instrumentów rynku. Głównym źródłem finansowania programu będą środki Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego.